

Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania

Indeks: IC-W5/2/2013

Wersja: 1.6

Tytuł: Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD)

Część II Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi

Opracował	Sprawdził	Zatwierdził	Stron
Patrycja Szczurek	Henryk Kotuła	Zdzisław Maliński	41

AKTUALIZACJA I ZAPIS ZMIAN

Lp.	Data	Opis	Podpis
1	31.01.2012	Edycja	
2	31.08.2012	Aktualizacja	
3	31.10.2013	Aktualizacja	

Niniejszy dokument jest własnością CMC Poland Sp. z o.o. Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone.

Tryb wprowadzania zmian, kopiowania i rozpowszechniania reguluje procedura PQH-W3-1/08.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 2/ 41

Spis treści

1.	ROZLICZANIE USŁUGI DYSTRYBUCYJNEJ	4
1.1	Ogólne warunki rozliczeń.....	4
1.2	Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR	4
1.3	Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDS.....	4
1.4	Szacownie ilości paliwa gazowego w punktach wyjścia typu WS.....	4
2.	ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W UMOWNYCH PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA	6
2.1	Ogólne warunki alokacji.....	6
2.2	Szczególne przypadki alokacji dla punktów wyjścia.....	6
2.3	Szczególne zasady alokacji dla punktów wejścia	7
2.4	Szczególne zasady alokacji w punktach wejścia na połączeniach z OSP.....	9
3.	ZGŁASZANIE PZD DO REALIZACJI.....	12
3.1	Nominacje i renominacje ZUD – zasady ogólne.	12
3.2	Proces nominacji.	14
3.3	Proces renominacji.....	15
4.	BILANSOWANIE PALIWA GAZOWEGO W SYSTEMACH GAZOWYCH.....	15
4.1	Warunek równoważnej ilości paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym.....	15
4.2	Przekazywanie informacji Operatorom Systemów Współpracujących.....	16
4.3	Ogólne warunki bilansowania	16
4.4	Przekazywanie informacji w ramach alokacji i bilansowania systemu dystrybucyjnego ..	16
5.	ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM.....	17
5.1	Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych	17
5.2	Działania operatora na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.....	17
5.3	Wstrzymanie, ograniczanie lub wznawianie dostaw do punktów wyjścia	18

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 3/ 41

5.4	Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostaw paliwa gazowego z zatwierdzoną nominacją ZUD	19
5.5	Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku wprowadzania do systemu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania lub nieodpowiedniej jakości.....	20
5.6	Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku wystąpienia ograniczeń kontraktowych.....	21
6.	ROZLICZANIE USŁUGI DYSTRYBUCJI	22
6.1	Parametry jakościowe paliwa gazowego	22
6.2	Opłaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego.....	23
6.3	Opłata za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.....	24
6.4	Bonifikaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego oraz innych parametrów jakościowych	25
6.5	Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie ciśnienia na punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego.....	27
6.6	Cena paliwa gazowego	27
7	SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH.....	27
7.1	Awarie i ich usuwanie	28
7.2	Współdziałanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego	28
7.3	Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń	29
8	PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY	31
9	WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWYCH	33
9.1	Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania ogólne.	33
9.2	Układy pomiarowo-rozliczeniowe – rodzaje urządzeń pomiarowych.....	35
9.3	Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania techniczne.	36
9.4	Pomiary.....	37
9.5	Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej.....	38
9.6	System telemetrii. Zdalny odczyt układów pomiarowo-rozliczeniowych i sposób przekazywania danych pomiarowo-rozliczeniowych.	39
9.7	Sprawdzanie prawidłowości działania Układów pomiarowych	40

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 4/ 41

1. ROZLICZANIE USŁUGI DYSTRYBUCYJNEJ

1.1 Ogólne warunki rozliczeń

- 1.1.1 Rozliczenie usługi dystrybucji odbywa się oddzielnie dla poszczególnych PZDR i poszczególnych PZDS. Okresem rozliczeniowym usługi dystrybucji jest miesiąc gazowy, o ile umowa nie stanowi inaczej.
- 1.1.2 Pierwszy odczyt układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonywany jest w momencie rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji dla danego ZUD, lub w okresie późniejszym nie później jednak niż w ciągu pięciu (5) dni roboczych od tego dnia. W przypadku gdy odczyt pomiarowo-rozliczeniowego nie jest dokonywany w momencie rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji - OSD dokonuje oszacowania ilości lub objętości sprzedanego paliwa gazowego według stanu na ten moment, na zasadach określonych w pkt. 1.4.

1.2 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR

- 1.2.1 Podstawą rozliczania usług realizowanych w ramach PZDR jest moc zamówiona i ilość dostarczonego paliwa gazowego.
- 1.2.2 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR odbywa się na podstawie odczytanych wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia WR.
- 1.2.3 Odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia WR wykonywane są na bieżąco przy użyciu odpowiednich modułów lub w odstępach miesięcznych.
- 1.2.4 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR następuje co miesiąc gazowy.

1.3 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDS

- 1.3.1 Rozliczanie usługi dystrybucji w ramach kontraktów PZDS następuje wg zapisów obowiązującej taryfy operatora systemu dystrybucyjnego, oraz zapisów zawartych w umowie o świadczeniu usługi dystrybucji. Rozliczanie usługi dystrybucji dokonywane jest w sposób wykluczający dyskryminację jakiegokolwiek użytkownika systemu dystrybucyjnego.
- 1.3.2 Rozliczanie usługi dystrybucji w ramach kontraktów PZDS odbywa się na koniec okresu rozliczeniowego na podstawie rzeczywistych dokonanych odczytów oraz comiesięcznych szacunków wykonywanych przez OSD dla każdego punktu wyjścia WS, dla którego nie są znane stany licznika na koniec okresu rozliczeniowego.
- 1.3.3 Podstawą rozliczania usług realizowanych w ramach PZDS jest ilość pobranego paliwa gazowego.
- 1.3.4 Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDS następuje co miesiąc gazowy.

1.4 Szacownie ilości paliwa gazowego w punktach wyjścia typu WS

- 1.4.1 Szacowanie ilości paliwa gazowego dystrybuowanego do punktów wyjścia typu WS wykonywane jest w celu określenia:

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej (IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 5/ 41

- ilości paliwa gazowego do rozliczenia usług dystrybucji dla poszczególnych PZDS w danej grupie taryfowej,

- ilości QWS niezbędnej do sporządzenia bilansu handlowego zgodnie pkt. 3.5, umożliwiające wyznaczenie różnicy bilansowej Rb.

1.4.2 Szacowana ilość paliwa gazowego dystrybuowanego do danego punktu wyjścia typu WS wyznaczana jest, jako różnica Szacowanego Odczytu Bilansowego (SOB) na koniec bieżącego okresu rozliczeniowego i SOB na koniec poprzedniego okresu. Szacowanie SOB wykonuje się wyłącznie dla tych punktów wyjścia typu WS, dla których nie wykonano odczytu rzeczywistego na ostatni dzień okresu rozliczeniowego.

1.4.3 Szacowanie ilości paliwa gazowego dla punktu wyjścia typu WS odbywa się według następującego algorytmu:

$$Qwsn = SOBm - SOBm-1 + Ok - Op$$

gdzie:

QWSn - ilość paliwa gazowego dostarczona do punktu wyjścia typu WS, wynikająca z różnicy między stanem odczytu danego punktu wyjścia typu WS wykonanym na ostatni dzień danego i poprzedniego okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wszystkich wykonanych w danym okresie rozliczeniowym odczytów rzeczywistych wynikających z SHO bądź prac na danym układzie,

Ok - odczyt rzeczywisty gazomierza demontowanego (w przypadku wymiany gazomierza)

Op - odczyt rzeczywisty gazomierza zamontowanego (w przypadku wymiany gazomierza)

SOBm - Szacowany Odczyt Bilansowy na koniec danego okresu rozliczeniowego,

SOBm-1 - Szacowany Odczyt Bilansowy na koniec poprzedniego okresu rozliczeniowego

1.4.4 Szacowany Odczyt Bilansowy (SOB) dla danego punktu wyjścia typu WS określany jest na podstawie średniodobowego zużycia paliwa gazowego zgodnie ze wzorem:

$$SOBm = OR + Dn \times Qsr$$

gdzie:

SOBm - Szacowany Odczyt Bilansowy na koniec danego okresu rozliczeniowego,

Or - odczyt rzeczywisty wykonany w danym okresie rozliczeniowym, w przypadku niewykonania odczytu rzeczywistego w danym okresie rozliczeniowym $Or = SOBm-1$,

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 6/ 41

Dn - ilości dni od daty ostatniego odczytu OR do końca bieżącego okresu rozliczeniowego,

Qśr - średniodobowe zużycie paliwa gazowego dla danego okresu rozliczeniowego.

1.4.5 Wartość Qśr określa się:

- indywidualnie dla każdego punktu wyjścia WS, na podstawie zużycia w analogicznym okresie roku poprzedniego,
- w przypadku braku danych historycznych, na podstawie średniodobowych zużyć dla danej grupy taryfowej w analogicznym okresie roku poprzedniego,

1.4.6 Qśr może być korygowana o współczynnik zmiany średniego zużycia, uwzględniający zmienność (sezonowość) poborów paliwa gazowego w punktach wyjścia typu WS w poszczególnych okresach rozliczeniowych.

2. ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W UMOWNYCH PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA

2.1 Ogólne warunki alokacji

2.1.1 Alokacje wykonywane są przez OSD na podstawie wyników pomiarów, informacji dostarczonych przez ZUD oraz procedur opisanych w IRiESD.

2.1.2 Alokacje wykorzystywane są w celu:

- a) sprawdzania zgodności nominacji z realizacją zleceń dystrybucji,
- b) przekazywania informacji OSW,
- c) rozliczeń usługi dystrybucji w zakresie opłat i bonifikat wynikających z niedotrzymania parametrów jakościowych lub ciepła spalania paliwa gazowego.

2.1.3 Alokacje są wykonywane dla każdej doby gazowej, sumarycznie dla wszystkich PZD realizowanych w danym umownym punkcie wejścia lub wyjścia przez jednego ZUD.

2.1.4 Szczegółowe warunki alokacji w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia systemu dystrybucyjnego określone są w porozumieniach lub w załączniku do umowy dystrybucji / umowy kompleksowej zawartych pomiędzy OSD a ZUD realizującymi zlecenia dystrybucji w tych punktach wejścia i wyjścia.

2.2 Szczególne przypadki alokacji dla punktów wyjścia

2.2.1 W punktach wyjścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego PZD.

2.2.2 W sytuacji, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane w ramach jednego PZD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie, albo oszacowana zgodnie z postanowieniami pkt. 2 przypisane będą do tego PZD.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 7/ 41

2.2.3 W sytuacji, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane przez jednego ZUD, na podstawie więcej niż jednego PZDR, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych PZDR, zgodnie z zasadami alokacji przekazanymi OSD przez ZUD.

2.2.4 W punktach wyjścia, w których paliwo gazowe jest przekazywane do sieci OSW lub bezpośrednio do Odbiorcy na podstawie więcej niż jednego PZDR, sposoby alokacji zostaną ustalone odpowiednio przez OSW lub Odbiorcę będącego użytkownikiem danego punktu wyjścia.

2.2.5 Alokacje ustalone zgodnie z pkt. 2.2.3 i pkt. 2.2.4, powinny umożliwiać całkowity podział ilości paliwa gazowego pobranego ze strefy dystrybucyjnej w poszczególnych okresach rozliczeniowych i dobach gazowych oraz określenie maksymalnych godzinowych ilości paliwa gazowego dla poszczególnych PZDR w tym punkcie. Zasady te powinny określać sposoby alokacji, w przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych paliwa gazowego określonych w IRiESD lub ciśnienia.

2.2.6 Zasady alokacji, o których mowa w pkt. 2.2.3 i pkt. 2.2.4 muszą zostać przekazane OSD na piśmie, najpóźniej na 3 dni robocze przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego.

2.2.7 W sytuacji nie przekazania OSD zasad alokacji, w terminie określonym w pkt. 2.2.6, przypisanie ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego do poszczególnych PZDR nastąpi proporcjonalnie do mocy umownej, określonej w PZDR.

2.3 Szczególne zasady alokacji dla punktów wejścia

2.3.1 W punktach wejścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego ZUD.

2.3.2 W sytuacji, gdy na dany punkt wejścia składa się kilka miejsc fizycznego dostarczania paliwa gazowego, ilości paliwa gazowego oraz maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego zmierzone w tych miejscach są sumowane i przypisywane dla punktu wejścia.

2.3.3 W sytuacji, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów dokonanych dla tego punktu, przypisane będą do tego ZUD.

2.3.4 W punktach wejścia, należących do danej strefy, do których paliwo gazowe jest dostarczane przez więcej aniżeli jednego ZUD, alokacja ilości paliwa gazowego dla ZUD dostarczającego paliwo gazowe do wszystkich punktów wejścia do danej strefy dystrybucyjnej, w danym okresie rozliczeniowym, przeprowadzana jest zgodnie z wzorem:

$$Q_{i,j} = \frac{M_i}{\sum_{k=1}^J M_k} S_i$$

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 8/ 41

gdzie:

$Q_{i,j}$ - ilość paliwa gazowego określona dla punktu wejścia o indeksie j przypisana ZUD o indeksie i , dostarczającemu paliwo gazowe do wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,

M_j - ilość paliwa gazowego określona dla punktu wejścia o indeksie j ,

M_k - ilość paliwa gazowego określona dla wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej, w których nie dokonano alokacji zgodnie z postanowieniami pkt 2.3.3,

J - ilość punktów wejścia do danej strefy dystrybucyjnej, w której paliwo gazowe jest pobierane przez więcej niż jednego ZUD,

S_i - sumaryczna ilość paliwa gazowego we wszystkich punktach wyjścia w danej strefie dystrybucyjnej, w których paliwo pobierane jest przez ZUD o indeksie i , pomniejszona o ilość paliwa gazowego zaalokowaną zgodnie z pkt. 2.3.3. Jeżeli S_i jest mniejsze od 0 w miejsce S_i podstawia się 0.

2.3.5 Dla ZUD niedostarczających paliwa gazowego do wszystkich punktów wejścia do danej strefy dystrybucyjnej OSD dokona alokacji jedynie do tych punktów wejścia, do których ZUD dostarcza paliwo gazowe.

2.3.6 W punktach wejścia, do których paliwo gazowe jest dostarczane przez więcej aniżeli jednego ZUD, alokacja ilości paliwa gazowego dla ZUD, dostarczającego paliwo gazowe nie do wszystkich punktów wejścia do danej strefy dystrybucyjnej, w danym okresie rozliczeniowym, przeprowadzana jest zgodnie ze wzorem:

$$Q_{n,j}'' = \frac{M_j}{\sum_{k=1}^{Jn} M_k} S_n$$

gdzie:

$Q_{n,j}''$ - ilość paliwa gazowego w punkcie wejścia o indeksie j przypisana ZUD o indeksie n , dostarczającemu paliwo gazowe nie do wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,
 M_j - ilość paliwa gazowego określona dla punktu wejścia o indeksie j ,

M_k - ilość paliwa gazowego określona dla punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej, w których ZUD dostarcza paliwo gazowe, w których nie dokonano alokacji zgodnie z pkt. 2.3.3.,

J_n - ilość punktów wejścia do danej strefy dystrybucyjnej, w których ZUD o indeksie n dostarcza paliwo gazowe do strefy dystrybucyjnej, oraz w której paliwo gazowe jest pobierane przez więcej niż jednego ZUD,

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 9/ 41

S_n - sumaryczna ilość paliwa gazowego we wszystkich punktach wyjścia w danej strefie dystrybucyjnej, w których paliwo pobierane jest przez ZUD o indeksie n , pomniejszona o ilość paliwa gazowego zaalokowaną zgodnie z pkt. 2.3.3. Jeżeli S_n jest mniejsze od 0 w miejsce S_n podstawia się 0.

2.3.7 W przypadku, gdy w wyniku alokacji dokonanej zgodnie z pkt. 2.3.5 i 2.3.7 sumaryczna ilość paliwa gazowego przypisana do wszystkich ZUD korzystających z tego punktu jest różna aniżeli ilość paliwa gazowego zmierzona lub określona dla tego punktu zgodnie z punktem 2.3.2, wyznaczenie ilości paliwa gazowego dla ZUD, w danym okresie rozliczeniowym, przeprowadzane jest zgodnie ze wzorem:

$$Q'_{n,j} = Q''_{n,j} \frac{M_j - \sum_n Q_{i,j}}{\sum_n Q''_{n,j}}$$

gdzie:

Q_{nj} - skorygowana ilość paliwa gazowego w punkcie wejścia o indeksie j przypisana ZUD o indeksie n , dostarczającemu paliwo gazowe nie do wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,

Q''_{nj} - ilość paliwa gazowego w punkcie wejścia o indeksie j przypisana ZUD o indeksie n , dostarczającemu paliwo gazowe nie do wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,

$Q_{i,j}$ - ilość paliwa gazowego w punkcie wejścia o indeksie j przypisana ZUD o indeksie i , dostarczającemu paliwo gazowe do wszystkich punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,

M_j - ilość paliwa gazowego określona dla punktu wejścia o indeksie j , w którym ZUD dostarcza paliwo gazowe do strefy dystrybucyjnej.

2.3.8 Maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym w poszczególnych punktach wejścia zostaną określone dla poszczególnych ZUD na podstawie wyników pomiarów w proporcji do ilości paliwa gazowego wyznaczonego dla każdego z ZUD w dobie gazowej, w której zarejestrowano największą godzinową ilość paliwa gazowego w tym punkcie wejścia, z uwzględnieniem okoliczności niezależnych od ZUD, spowodowanych zwiększeniem przez OSW ciśnienia paliwa gazowego w punkcie wejścia.

2.3.9 Alokacja dobowych ilości paliwa gazowego dla punktów wejścia dokonywana jest proporcjonalnie do ilości paliwa gazowego określonych w alokacjach dla danego okresu rozliczeniowego.

2.4 Szczególne zasady alokacji w punktach wejścia na połączeniach z OSP.

2.4.1 W celu wykonania postanowień pkt. 3.2 cz. II IRiESP, dla poszczególnych ZUP dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej, OSD:

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 10/ 41

- a) dokonuje alokacji operatywnych, określających szacunkowe ilości paliwa gazowego dostarczone w poprzedniej dobie gazowej, wyrażone w jednostkach energii (kWh);
- b) dokonuje alokacji rozliczeniowych, określających ilości paliwa gazowego dostarczone w poszczególnych dobach gazowych oraz miesiącu gazowym, stanowiących podstawę rozliczenia, wyrażoną w jednostkach energii (kWh) oraz jednostkach objętości (m³);
- c) ustala maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w miesiącu gazowym wyrażone w jednostkach objętości (m³);.

2.4.2 W sytuacji, gdy w odpowiednim punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez jednego ZUP na rzecz jednego ZUD lub kilku ZUD, zmierzona w tym punkcie objętość paliwa gazowego wyrażona w m³, ustalona dla danego punktu ilość paliwa gazowego wyrażona w jednostkach energii (kWh) oraz zmierzona maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego wyrażona w m³ zostaną przypisane do tego ZUP.

2.4.3 W sytuacji, gdy w wskazanym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP na rzecz jednego ZUD, ilości paliwa gazowego wyrażone w jednostkach objętości (m³) oraz jednostkach energii (kWh) a także maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego wyrażona w m³, ustalone dla ZUD zgodnie z postanowieniami pkt 2.3, zostaną przypisane do poszczególnych ZUP proporcjonalnie do przesłanych przez OSP, zatwierdzonych nominacji dobowych dla tego punktu.

2.4.4 W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP na rzecz kilku ZUD ilości paliwa gazowego wyrażone w jednostkach objętości (m³) oraz jednostkach energii (kWh), a także maksymalna godzinowa objętość paliwa gazowego wyrażona w m³, ustalone dla poszczególnych ZUD zgodnie z postanowieniami pkt 2.3, zostaną przypisane do poszczególnych ZUP według następujących zasad:

- a) jeżeli ZUD otrzymuje w danym punkcie paliwo gazowe od jednego ZUP, to całkowite ilości danego ZUD w tym punkcie są przypisywane do tego ZUP,
- b) jeżeli ZUD otrzymuje w danym punkcie paliwo gazowe od kilku ZUP, to całkowite ilości danego ZUD w tym punkcie są przypisywane ZUP, od których otrzymuje on paliwo gazowe proporcjonalnie do nominacji dobowych tych ZUP, zatwierdzonych dla tego punktu i przekazanych przez OSP.

2.4.5 OSD przekazuje do OSP, codziennie do godz. 9:00, informację o ilościach paliwa gazowego przypisanych dla poszczególnych ZUP dla poprzedniej doby gazowej (alokację operatywną), sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 7:00, zawierających łączne ilości paliwa gazowego wprowadzonego w punkcie wejścia do systemu OSD z systemu OSP w poprzedniej dobie gazowej, wyrażone w jednostkach objętości (m³) i jednostkach energii (kWh), średniodobowe wartości ciepła spalania paliwa gazowego dla danego punktu wejścia oraz zatwierdzone nominacje, o których mowa w pkt 2.4.3 oraz w pkt

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 11/ 41

2.4.4.b. W przypadku nieotrzymania od OSP danych do godz. 7:00 alokacja dobową nie jest wykonywana.

2.4.6 OSD przekazuje do OSP, alokację rozliczeniową dla poszczególnych ZUP zawierającą informacje określone w pkt 2.4.1.b oraz w pkt 2.4.1.c, do 5-go dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie, sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 10:00 3-go dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie,. W przypadku nieotrzymania od OSP danych we wskazanym powyżej terminie miesięczna alokacja rozliczeniowa wykonywana jest w terminie 2 dni roboczych licząc od przekazania przez OSP kompletnych danych rozliczeniowych.

2.4.7 OSD nie ponosi odpowiedzialności za rzetelność danych szacunkowych (operatywnych) oraz rozliczeniowych otrzymanych od OSP.

2.4.8 Alokacja operatywna dobowych ilości paliwa gazowego wyrażonych w jednostkach objętości (m³) jest wykonywana na podstawie pomiarów ilości paliwa gazowego pobranego przez ZUD w punktach wyjścia typu WR oraz wskaźnika udziału ZUD w ilościach paliwa gazowego pobranego w punktach wyjścia typu WS:

$$Q_i = \sum Q_{WR,i} + U_{WS,i} \cdot Q_{WS}$$

gdzie:

Q_i – dobową ilość paliwa gazowego przypisana ZUD o indeksie i wyrażonych w jednostkach objętości (m³),

$Q_{WR,i}$ – dobową ilość paliwa gazowego pobrana przez ZUD w punktach wyjścia typu

WR przypisanych do ZUD o indeksie i , wyznaczona na podstawie pomiarów, w przypadku braku aktualnych danych pomiarowych dla punktu wyjścia typu WR przyjmowana jest średnia wartość z pomiarów pozostałych punktów wyjścia typu

WR w tej samej grupie taryfowej z ostatnich dostępnych dób gazowych,

$U_{WS,i}$ – wskaźnik udziału ilości punktów wyjścia typu WS przypisanych ZUD o indeksie i w ilości paliwa gazowego pobranego we wszystkich punktach wyjścia typu WS, wyznaczony zgodnie z postanowieniami pkt . 2.4.9. wdanej strefie dystrybucyjnej,

Q_{WS} – ilość paliwa gazowego pobranego we wszystkich punktach wyjścia typu WS wdanej strefie dystrybucyjnej, wyznaczona jako: $Q_{WS} = Q - \sum_{i=1}^n Q_{WR,i}$ gdzie Q stanowi całkowitą ilość paliwa gazowego wprowadzona do danej strefy dystrybucyjnej OSD.

2.4.9 Wskaźnik udziału ilości punktów wyjścia typu WS, przypisanym ZUD o indeksie i , w ilości paliwa gazowego pobranego we wszystkich punktach wyjścia typu WS, wyznaczany jest na

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 12/ 41

podstawie liczby punktów WS w grupach taryfowych i średnich dobowych poborów w analogicznym miesiącu roku poprzedniego:

$$U_{WS,i} = \frac{\sum_{t=1}^n L_{t,i} \cdot Q_{sr,t}}{\sum_{t=1}^n L_t \cdot Q_{sr,t}}$$

gdzie;

$U_{WS,i}$ – wskaźnik udziału ilości punktów wyjścia typu WS przypisanym ZUD o indeksie i w ilości paliwa gazowego pobranego we wszystkich punktach wyjścia typu WS,

$L_{t,i}$ – liczba odbiorców w grupie taryfowej t przypisanych ZUD o indeksie i na koniec poprzedniego okresu rozliczeniowego,

$Q_{sr,t}$ – średni dobowy pobór paliwa gazowego odbiorcy w grupie taryfowej t, wyznaczony na podstawie ilości paliwa gazowego pobranych przez odbiorców w analogicznym miesiącu roku poprzedniego,

L_t – liczba wszystkich odbiorców OSD w grupie taryfowej t na koniec poprzedniego okresu rozliczeniowego.

2.4.10 Dobową alokację operatywną wyrażoną w jednostkach energii (kWh) wyznacza się jako iloczyn ilości określonych zgodnie z postanowieniami pkt 2.4.8 oraz średniodobowej wartości ciepła spalania paliwa gazowego dla danego punktu wejścia otrzymanej od OSP.

2.4.11 Alokacje rozliczeniowe, określające ilości paliwa gazowego dostarczone w poszczególnych dobach gazowych oraz miesiącu gazowym, stanowiące podstawę rozliczenia, wyrażone w jednostkach energii (kWh) oraz jednostkach objętości (m³) oraz maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w miesiącu gazowym wyrażone w jednostkach objętości (m³) określone są zgodnie z postanowieniami pkt. 2.3 , przy czym dobowe ilości paliwa gazowego wyrażone w jednostkach energii (kWh) wyznacza się jako iloczyn ilości określonych zgodnie z powyższym oraz średniodobowej wartości ciepła spalania paliwa gazowego dla danego punktu wejścia otrzymanej od OSP.

3. ZGŁASZANIE PZD DO REALIZACJI

3.1 Nominacje i renominacje ZUD – zasady ogólne.

3.1.1 W celu świadczenia usługi dystrybucji ZUD składa do OSD nominacje dotyczące PZDR dla punktu wyjścia typu WR, gdy ZUD przysługuje w tym punkcie moc umowna na poziomie co najmniej 417 m³/h.

3.1.2 ZUD składa OSD nominację dobową, w której określa ilości paliwa gazowego dla każdej godziny doby gazowej, dla każdego punktu, o którym mowa w pkt 3.1.1.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 13/ 41

- 3.1.3 W nominacjach i renominacjach ilości paliwa gazowego określone są w m³ w liczbach naturalnych.
- 3.1.4 Godzinowe ilości paliwa gazowego określone w nominacjach i renominacjach dla danego punktu nie mogą przekroczyć mocy umownej przysługującej ZUD w danym punkcie.
- 3.1.5 Nominacje mogą zostać zmienione w trybie renominacji. Zatwierdzona zgodnie z postanowieniami IRiESD renominacja uzyskuje status zatwierdzonej nominacji.
- 3.1.6 W nominacjach i renominacjach należy uwzględnić zmianę czasu z letniego na zimowy oraz z zimowego na letni. Wówczas doba gazowa jest odpowiednio dłuższa lub krótsza o godzinę.
- 3.1.7 Nominacje i renominacje składane przez ZUD powinny uwzględniać ograniczenia i wstrzymania wprowadzone zgodnie z postanowieniami IRiESD oraz ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów zgodnie z przepisami ustawy o zapasach.
- 3.1.8 W przypadku poinformowania OSD przez Operatora Systemu Współpracującego lub Odbiorcę również w innym trybie aniżeli określono w pkt. 3.2 lub pkt. 3.3 o braku możliwości dystrybucji ilości paliwa gazowego określonych w nominacji, OSD niezwłocznie informuje o tym fakcie ZUD. ZUD w ciągu dwóch (2) godzin od otrzymania ww. informacji zobowiązany jest dostosować nominację w danym punkcie i przekazać do OSD renominację.
- 3.1.9 Nominacja/renominacja ZUD, dla których świadczona jest usługa dystrybucji na zasadach przerywanych, może zostać zatwierdzona z redukcją ilości paliwa gazowego zgłoszonych przez ZUD w nominacji/renominacji. Redukcja będzie następować w przypadku, gdy nie będzie dostępnej przepustowości dla tych usług. Redukcja będzie następować z uwzględnieniem pierwszeństwa realizacji usług na najwyższym poziomie pewności, a w przypadku usług na tym samym poziomie pewności proporcjonalnie w stosunku do ilości paliwa gazowego określonego w nominacji.
- 3.1.10 ZUD, który otrzymał od OSD informację o zatwierdzeniu lub zatwierdzeniu z redukcją ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji/renominacji, może otrzymać od OSD informację o dalszej proporcjonalnej redukcji ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji. Dalsza redukcja ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji dokonywana jest wówczas, gdy konieczność jej dokonania wynika z renominacji złożonych przez ZUP, który korzysta z usług przesyłania świadczonych na zasadach ciągłych.
- 3.1.11 Po otrzymaniu informacji, o której mowa w pkt. 3.1.9 i pkt. 3.1.10, w ciągu trzydziestu (30) minut, ZUD może poprawić złożoną nominację, przy czym ilość paliwa gazowego określona w nominacji nie może przekroczyć ilości paliwa gazowego określonej przez OSD, zgodnie z pkt. 1. Renominacja złożona przez ZUD w takim przypadku może zmieniać ilości

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 14/ 41

godzinowe od godziny, dla której następuje dalsza proporcjonalna redukcja zgodnie z informacją otrzymaną od OSD. W przypadku, gdy ZUD nie złoży renominacji, za obowiązującą przyjmuje się ilość paliwa gazowego określoną zgodnie z pkt. 3.1.9 lub pkt. 3.1.10.

- 3.1.12 Nominacje, renominacje powinny być przesłane przez ZUD do OSD przez przeznaczoną do tego celu stronę internetową.
- 3.1.13 OSD jest uprawniony do przekazywania informacji na temat nominacji i renominacji OSW i OSP w zakresie niezbędnym do sprawdzenia zgodności nominacji i renominacji w systemach współpracujących lub dokonania alokacji ilości paliwa gazowego.
- 3.1.14 Dla każdej doby gazowej wyznaczana jest dla każdego ZUD różnica pomiędzy dobowymi ilościami paliwa gazowego odebranymi z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia typu WR, określonymi na podstawie alokacji, a dobowymi ilościami paliwa gazowego określonymi w odpowiadających im zatwierdzonych nominacjach.
- 3.1.15 W przypadku gdy w danym punkcie różnica, o której mowa w pkt.1, wyniesie więcej niż 10 % dobowej ilości paliwa gazowego określonej w zatwierdzonej nominacji, to OSD naliczy ZUD opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 4.4.2.

3.2 Proces nominacji.

- 3.2.1 ZUD, przekazują nominacje do OSD nie później niż do godz. 10:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową której nominacja dotyczy.
- 3.2.2 W przypadku, gdy ZUD przekaże więcej niż jedną nominację, w terminie, o którym mowa w pkt 3.2.1, OSD rozpatruje ostatnią otrzymaną nominację.
- 3.2.3 OSD przekazuje ZUD informację o zatwierdzeniu lub odrzuceniu nominacji do godz. 22:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której dotyczy nominacja.
- 3.2.4 Odrzucenie nominacji może nastąpić z powodu:
- 3.2.4.1. niezgodności z postanowieniami Umowy lub IRiESD,
 - 3.2.4.2. przekroczenia mocy umownej,
 - 3.2.4.3. nieuwzględnienia przez ZUD zgłoszonych przez OSW lub Odbiorcę ograniczeń przepustowości, uniemożliwiających zrealizowanie usług według zgłoszonych przez ZUD nominacji,
 - 3.2.4.4. braku technicznych możliwości realizacji nominacji.
- 3.2.5. w przypadku odrzucenia nominacji, OSD podaje przyczynę odrzucenia nominacji.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 15/ 41

3.2.6. w przypadku, gdy ZUD nie przekaże OSD, w terminie określonym w pkt. 3.2.1, nominacji na kolejną dobę gazową, OSD przyjmie, że ilość paliwa gazowego w punktach wyjścia danego ZUD wynoszą „0” (zero).

3.2.5 W przypadku odrzucenia nominacji dla danego punktu przyjmuje się, iż dla ZUD została zatwierdzona dla tego punktu nominacja z ilością paliwa gazowego równą „0” (zero).

3.3 Proces renominacji.

3.3.1 ZUD może dokonać renominacji godzinowych ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej przez OSD nominacji dla danej doby gazowej. Renominacja może zostać złożona od godziny 18:00 do godziny 23.00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której renominacja dotyczy. Renominacja godzinowych ilości paliwa gazowego może być złożona ostatecznie, najpóźniej na cztery (4) godziny przed pierwszą godziną, dla której będzie zmieniana nominacja.

3.3.2 Jeżeli renominacja na bieżącą dobę jest składana po godzinie 20:00 (czasu polskiego) należy zgłosić złożenie renominacji (przez stronę internetową) oraz telefonicznie na numer 664 995 668 (tj. kierownik zmiany BEKZ) lub 12 290 49 46 (tj. dyspozytor gazu BEK3).

3.3.3 Procedura rozpatrywania renominacji dla danego punktu rozpoczyna się o każdej pełnej godzinie i trwa dwie (2) godziny. OSD będzie rozpatrywał ostatnią renominację otrzymaną przed pełną godziną.

3.3.4 OSD informuje podmiot, który złożył renominację o zatwierdzeniu albo odrzuceniu renominacji wraz z podaniem przyczyn odrzucenia w ciągu dwóch (2) godzin od rozpoczęcia danej procedury rozpatrywania renominacji jednak nie później niż przed rozpoczęciem godziny, której dotyczy renominacja.

3.3.5 Odrzucenie renominacji może nastąpić z powodów wymienionych w pkt.3.2.4.

3.3.6 W przypadku odrzucenia przez OSD renominacji, wiążącą dla stron pozostaje ostatnio zatwierdzona przez OSD nominacja, z uwzględnieniem ograniczeń i wstrzymań, o których mowa w pkt. 3.1.7 i pkt. 3.3.4.

4. BILANSOWANIE PALIWA GAZOWEGO W SYSTEMACH GAZOWYCH

4.1 Warunek równoważnej ilości paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym

4.1.1 OSD bilansuje system gazowy w taki sposób , aby ilość paliwa gazowego dostarczonego przez OSD do punktu/punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego gazowego odpowiadała ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do punktu/ punktów wejścia do systemu.

4.1.2 OSD nie ponosi odpowiedzialności w sytuacji, gdy ilość paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego, ustalona w sposób

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 16/ 41

określony powyżej, jest różna od ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD na wejściach do systemu współpracującego. Powstałe w takich przypadkach niezbilansowanie we współpracujących systemach gazowych jest rozliczane przez operatorów tych systemów.

4.2 Przekazywanie informacji Operatorom Systemów Współpracujących

- 4.2.1 OSD, w celu realizacji zadań określonych w art. 9c ust. 2 ustawy Prawo Energetyczne, przekazuje operatorowi systemu przesyłowego informacje dotyczące pracy sieci rozdzielczej, niezbędne dla prowadzenia ruchu w sieci przesyłowej, zgodnie z zawartymi umowami.
- 4.2.2 OSD przekazuje operatorowi systemu przesyłowego informacje wymienione w punkcie 3.2.1. w zakresie wynikającym z zawartego porozumienia międzyoperatorskiego.
- 4.2.3 OSD przekazuje operatorom systemów współpracujących informacje o zaalokowanych do poszczególnych ZUD ilościach paliwa gazowego, dotyczące PZD realizowanych w umownych punktach wejścia znajdujących się na styku z systemami gazowymi tych operatorów.

4.3 Ogólne warunki bilansowania

- 4.3.1 W każdej dobie ilości gazu ziemnego dostarczonego przez OSD na rzecz ZUD w ramach danego PZD do umownego punktu/punktów wyjścia, odpowiada ilości gazu ziemnego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu/punktów wejścia w ramach tego PZD.
- 4.3.2 OSD nie ponosi odpowiedzialności w sytuacji, gdy ilości gazu ziemnego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego, ustalona w sposób określony powyżej, jest różna od gazu ziemnego dostarczonego przez ZUD na wejściach do systemu współpracującego. Powstałe w takich przypadkach niezbilansowanie we współpracujących systemach gazowych jest rozliczane przez operatorów tych systemów.

4.4 Przekazywanie informacji w ramach alokacji i bilansowania systemu dystrybucyjnego

- 4.4.1 OSW ustala z OSD do dnia roboczego następującego po okresie rozliczeniowym, w formie protokołu:
- 4.4.1.1 ilości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wyjścia systemu dystrybucyjnego na połączeniach z systemem współpracującym,
- 4.4.1.2 wartość ciepła spalania tego paliwa gazowego, dostarczonego do punktu wyjścia,
- 4.4.1.3 dokonuje alokacji ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym dla ZUD odbierającego paliwo gazowe w tym punkcie wyjścia.
- 4.4.2 W terminie 2 dni roboczych od dnia uzgodnienia pomiędzy OSP lub OSW ilości paliwa gazowego, dostarczonych do punktu wejścia, nie później niż do 7 dnia następującego po okresie rozliczeniowym, OSW (OSP) i OSD podpisują protokół z alokacji dla ZUD (ZUP) ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej na połączeniu z systemem gazowym.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 17/ 41

- 4.4.3 Odbiorca będący właścicielem układu pomiarowego, przekazuje OSD do 2 dnia roboczego następującego po miesiącu gazowym informacje o ilościach paliwa gazowego dostarczonego po punktu wyjścia, maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym, wartości ciepła spalania tego paliwa gazowego i jego alokacji.
- 4.4.4 W terminie do dnia 7 dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza i przekazuje ZUD HRD wraz z fakturą podstawową.
- 4.4.5 W terminie do 21 dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza i przekazuje ZUD HRN wraz z fakturą dodatkową.
- 4.4.6 Na zgodny wniosek ZUD, dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia, informacje o zaalokowanych ilościach paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w tym punkcie przypisanych jednemu z tych ZUD, OSD przekazuje innemu/innym ZUD w terminie 7 dni po zakończeniu okresu rozliczeniowego.

5. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM

5.1 Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych

5.1.1 Ograniczenia systemowe mogą wystąpić w systemie dystrybucyjnym w związku z:

- a) ograniczoną przepustowością sieci lub systemowych obiektów technologicznych,
- b) koniecznością utrzymywania minimalnych ciśnień w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
- c) koniecznością utrzymania stabilnych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym,
- d) prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym lub w systemach współpracujących,
- e) wystąpieniem sytuacji awaryjnej,
- f) działaniami ZUD, jego dostawców lub Odbiorców niezgodnymi z postanowieniami IRiESD lub umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej.

5.2 Działania operatora na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego

5.2.1 OSD prowadzi działania mające na celu efektywne wykorzystanie przepustowości systemu dystrybucyjnego w celu realizacji usług dystrybucji na rzecz ZUD i podmiotów występujących z wnioskiem o świadczenie usług dystrybucji. Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa OSD.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 18/ 41

5.2.2 Działania związane z efektywnym wykorzystaniem przepustowości systemu dystrybucyjnego obejmują między innymi:

- a) analizę potencjalnych obszarów rozwoju rynku gazu na terenie funkcjonowania Operatora i odpowiednie dostosowanie Planów Rozwoju OSD,
- b) programowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego planowanego terminu rozpoczęcia odbioru lub dostarczania paliwa gazowego,
- c) rozbudowę systemu dystrybucyjnego zgodnie z założeniami Planu Rozwoju i wydanymi warunkami przyłączenia,
- d) rozbudowę systemu w miejscach ograniczonej przepustowości,
- e) rozbudowę połączeń międzysystemowych,
- f) monitorowanie parametrów technicznych i jakościowych paliwa gazowego,
- g) zarządzanie pracą systemu przy wykorzystaniu procedur nominacji,
- h) wprowadzanie opłat za działania niezgodne z IRiESD i umową dystrybucyjną, które mają za zadanie zmotywowanie ZUD do unikania sytuacji mogących powodować ograniczenia w systemie dystrybucyjnym.

5.2.3 W celu efektywnego wykorzystania istniejących możliwości technicznych systemu, OSD monitoruje wykorzystanie zamówionych przepustowości przez ZUD.

5.3 Wstrzymanie, ograniczanie lub wznowianie dostaw do punktów wyjścia

5.3.1 Wstrzymanie lub ograniczenie dostaw do punktów wyjścia może nastąpić:

- a) z inicjatywy ZUD na podstawie zlecenia przekazanego do OSD;
- b) z inicjatywy OSD w sytuacji opisanej w punkcie 5.1.1. oraz w przypadku:
 - wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych,
 - gdy instalacja gazowa znajdująca się za punktem wyjścia z systemu dystrybucyjnego stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,
 - gdy nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych,
 - gdy zwłoka z zapłatą ze strony ZUD wynosi co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności, a ZUD został powiadomiony na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczono mu dodatkowy, dwutygodniowego termin do zapłaty zaległych i bieżących należności,
 - gdy ZUD uniemożliwia upoważnionym przedstawicielom OSD dostępu do elementów sieci znajdujących się na terenie lub w obiekcie ZUD w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych, usunięcia awarii oraz do instalacji, w tym układu pomiarowo-rozliczeniowego,

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 19/ 41

- prowadzenie prac remontowych lub modernizacyjnych.

5.3.2 Wznowienie dostaw do punktu systemu może nastąpić po ustaniu przyczyn wstrzymania, o których mowa powyżej lub na wniosek ZUD, w przypadkach wstrzymania lub ograniczenia dostaw, o których mowa w punkcie 5.3.1 a, na podstawie zlecenia przekazanego do OSD.

5.3.3 W sytuacjach, o których mowa w pkt. 5.3.1 OSD nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek techniczne i finansowe straty poniesione przez ZUD lub obsługiwanych przez ZUD Odbiorców paliwa gazowego w wyniku przeprowadzonych działań.

5.3.4 Koszty związane ze wstrzymywaniem, ograniczaniem i wznowianiem dostaw paliwa gazowego pokrywane są na zasadach i w wysokości określonych w Taryfie.

5.4 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostaw paliwa gazowego z zatwierdzoną nominacją ZUD

5.4.1 OSD planuje ruch systemu dystrybucyjnego na podstawie nominacji przekazanych przez ZUD i zatwierdzonych w sposób opisany w IRiESD.

5.4.2 W przypadku, gdy ilości paliwa gazowego przekazane do dystrybucji są niezgodne z zatwierdzonymi nominacjami, OSD podejmuje dodatkowe czynności związane z dostosowaniem pracy systemu do nowych warunków i zapobieżenia ewentualnym ograniczeniom systemowym.

5.4.3 W przypadku, gdy niezgodność, o której mowa w pkt. 5.4.2, przekracza zakres dopuszczalnej tolerancji, o której mowa w pkt. 3.1.15 OSD naliczy dodatkowe opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 5.4.4.

5.4.4 Opłata za niedotrzymanie ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji ZUD w punkcie wyjścia jest naliczana w następujący sposób:

5.4.4.1. Opłata za niedotrzymanie dobowych ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji w punkcie wyjścia jest naliczana w następujący sposób:

5.4.4.1.1 względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia oblicza się wg wzoru:

$$PNWW = \left[\frac{MOD(NZ - IG)}{NZ} \right] \cdot 100\%$$

gdzie:

PNWW- względne niedotrzymanie nominacji ZUD w punkcie wyjścia

MOD – wartość bezwzględna,

NZ - dobową ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 20/ 41

IG - dobowa ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD.

5.4.4.1.2 jeśli $PNWW > 10\%$, OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia, którą kalkuluje się według poniższego wzoru:

$$ONWW = (PNWW - 10\%) \cdot NZ \cdot 0,02 \cdot CG$$

gdzie:

ONWW- opłata za niedotrzymanie ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji ZUD w punkcie wyjścia

PNWW – względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia,

NZ - dobowa ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,

CG – cena paliwa gazowego

5.4.4.1.3 W przypadku, gdy na danym punkcie wyjścia nominowana została zerowa wartość ilości dobowej ($NZ=0$), OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia (ONWW), którą oblicza się według poniższego wzoru:

$$ONWW = IG \cdot 0,02 \cdot CG$$

gdzie:

IG - dobowa ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD.

CG – cena paliwa gazowego

5.4.5. OSD nie pobiera opłat za niedotrzymanie zatwierdzonych nominacji w punktach wyjścia jeżeli niedotrzymanie zatwierdzonej nominacji nastąpiło z przyczyn zależnych od OSD, w tym z powodu awarii w systemie przesyłowym OSD.

5.5 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku wprowadzania do systemu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania lub nieodpowiedniej jakości

- 5.5.1 OSD odmawia odebrania w umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości, o ile umowa dystrybucji/umowa kompleksowa nie stanowi inaczej.
- 5.5.2 Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu nieodpowiedniej jakości paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy oraz ewentualne opłaty za niedotrzymanie nominacji.
- 5.5.3 W przypadku stwierdzenia, że do systemu zostało wprowadzone paliwo gazowe o nieodpowiednim cieple spalania lub nieodpowiedniej jakości bez wcześniejszego

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej (IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 21/ 41

uprzedzenia, OSD ustali ZUD odpowiedzialnych za nieodpowiednie ciepło spalania lub jakość paliwa gazowego, określi zasięg oraz skalę mogącego wystąpić zakłócenia oraz podejmie jedno z poniższych działań:

- a) dopuści warunkowo do transportu całości lub części paliwa gazowego o niedostatecznej jakości pod warunkiem uznania, że zasięg i skala zakłócenia nie wpłynie negatywnie na realizację umów innych ZUD,
- b) wstrzyma przyjęcie paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia oraz realizację umowy dystrybucyjnej ZUD, niezwłocznie informując ZUD, do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia właściwych parametrów paliwa gazowego, jeśli uzna, iż zasięg i skala zakłócenia może wpłynąć negatywnie na realizację umów innych ZUD lub mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego.

5.5.4 W przypadku braku możliwości ustalenia ZUD wprowadzających do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o nieodpowiednim ciepłe spalania lub nieodpowiedniej jakości, OSD może wstrzymać przyjmowanie paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia oraz realizację wszystkich umów dystrybucyjnych związanych z tym punktem wejścia do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia właściwych parametrów paliwa gazowego.

5.5.5 W przypadku opisanym w punkcie 5.4.3 OSD przyporządkowuje wprowadzone lub mające być wprowadzone do systemu ilości paliwa gazowego o niedostatecznej jakości lub ciepłe spalania do poszczególnych ZUD, stosując ogólne warunki alokacji.

5.5.6 Za wprowadzenie do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości lub nieodpowiednim ciepłe spalania OSD pobierze od odpowiedzialnego za to ZUD opłatę na warunkach opisanych w punktach 6.2 i 6.3.

5.5.7 W przypadku wprowadzenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiednim ciepłe spalania lub nieodpowiedniej jakości bez uprzedniego poinformowania OSD, ZUD, który wprowadził do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o nieodpowiednim ciepłe spalania lub nieodpowiedniej jakości, jest zobowiązany do naprawy szkód poniesionych z tego tytułu przez pozostałych użytkowników systemu dystrybucyjnego i zgłoszonych do OSD.

5.6 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku wystąpienia ograniczeń kontraktowych

5.6.1 OSD prowadzi bieżącą ocenę wykorzystania zarezerwowanej przepustowości z uwzględnieniem aktualnie świadczonych usług dystrybucji w ramach zawartych umów dystrybucji, umów kompleksowych oraz przyjętych wniosków o świadczenie usług dystrybucji. Analizy te mają na celu zapobieganie możliwości blokowania przepustowości w systemie dystrybucyjnym i powstawania ograniczeń kontraktowych.

5.6.2 W przypadku powstania ograniczeń kontraktowych, które uniemożliwiają zawarcie umowy dystrybucyjnej lub przyjęcia do realizacji kolejnego zlecenia PZDR, OSD dołoży starań

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 22/ 41

w celu ich zmniejszenia i umożliwienia zawarcia umowy przynajmniej na zasadach przerywanych.

5.6.3 Jeżeli w trakcie rozpatrywania nowego wniosku o usługę dystrybucji lub zgłoszenia przez ZUD kolejnego PZDR okaże się, że brak jest wolnej przepustowości technicznej a w ramach dotychczas realizowanych umów istnieją zarezerwowane a niewykorzystane przepustowości, OSD wzywa ZUD, który nie wykorzystuje zarezerwowanej przepustowości do złożenia w ciągu 15 dni pisemnej informacji o przyczynach oraz przewidywanym czasie niewykorzystania przepustowości, w przypadku:

- a) wykorzystania mocy umownej, przez okres co najmniej ostatniego kwartału, na poziomie niższym niż 70%, lub
- b) wprowadzenie do systemu dystrybucyjnego lub odebranie w punkcie wyjścia WR, przez okres co najmniej ostatniego kwartału, ilości paliwa gazowego mniejszej niż 70% miesięcznej ilości określonej w nominacji rocznej.

5.6.4 OSD ma prawo do udostępnienia innym ZUD na zasadach przerywanych części lub całości niewykorzystanej przepustowości, jeżeli ZUD przedstawi wyjaśnienia, o których mowa w pkt. 5.5.3. oraz określi przewidywany okres, w którym:

- a) nie będzie wykorzystywał określonej wartości mocy umownej,
- b) miesięczne ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odbierane w punkcie WR będą mniejsze od ilości określonej w zatwierdzonej nominacji rocznej w danym okresie rozliczeniowym.

5.6.5 Jeśli ZUD nie przedstawi wyjaśnień zgodnie z pkt. 5.5.3, lub przedstawione wyjaśnienia nie dają wiarygodnej podstawy do uznania, że niewykorzystanie przepustowości przez ZUD ma usprawiedliwiony charakter lub niewykorzystywana przepustowość jest mu niezbędna w celu realizacji jego obowiązków umownych, OSD po konsultacji z Prezesem URE, zwróci się do ZUD o odsprzedanie lub udostępnienie niewykorzystywanej przepustowości. Analizując wyjaśnienia ZUD OSD uwzględni dane archiwalne na temat wykorzystania przepustowości przez ZUD i uwzględni sezonowość jego odbioru paliwa gazowego.

5.6.6 Jeżeli na skutek zmian warunków umowy dystrybucji/umowy kompleksowej lub jej wypowiedzenia pojawi się wolna przepustowość techniczna w systemie dystrybucyjnym, która może być udostępniona jako ciągła, OSD w pierwszej kolejności zaoferuje uwolnioną przepustowość ZUD, którzy zawarli umowę dystrybucyjną na warunkach przerywanych.

6. ROZLICZANIE USŁUGI DYSTRYBUCJI

6.1 Parametry jakościowe paliwa gazowego

Jeżeli paliwo gazowe dostarczane w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego lub pobierane z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia, nie będzie spełniało parametrów jakościowych określonych w poniższej tabeli, OSD nalicza opłaty dodatkowe lub udzieli bonifikaty:

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 23/ 41

Wielkość charakteryzująca jakość paliwa gazowego	Jedn. miary	Najwyższa dopuszczalna wartość X_{SJNmax}
zawartość siarkowodoru	mg/m ³	7
zawartość par rtęci	µg/m ³	30
Zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	40

6.2 Opłaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego

6.2.1 Jeżeli ZUD na wejściu do systemu dystrybucyjnego dostarcza paliwo gazowe niespełniające przynajmniej jednego z parametrów jakościowych określonych w punkcie 4.7, opłata dodatkowa za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego (ONP) jest obliczana jako:

$$ONP = IN * 2 * CG * (X_{SJW} - X_{SJNmax}) / X_{SJNmax}$$

gdzie:

ONP - opłata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wejścia (zł),
IN - dostarczona w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o nieodpowiednich parametrach,
CG - cena paliwa gazowego,
 X_{SJNmax} - najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego,
 X_{SJW} - rzeczywista wartość danego parametru jakościowego przekazana do dystrybucji w umownym punkcie wejścia,

6.2.2 Strony zobowiązane są do zapewnienia odpowiedniej temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego przekazywanego do dystrybucji w umownych punktach wejścia lub przekazywanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego zgodnie z poniższymi wymaganiami:

- maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (X_{SJNmax}) dla 5,5 MPa od 1 kwietnia do 30 września wynosi +3,7°C (276,85K),
- maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (X_{SJNmax}) dla 5,5 MPa od 1 października do 31 marca wynosi -5°C (268,15K).

6.2.3 Jeżeli ZUD na wejściu do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające parametrów jakościowych określonych w pkt. 6.2.2, OSD przysługuje od ZUD opłata wyliczona według wzoru:

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 24/ 41

$$ONT = IN * 0,1 * CG * \frac{X_{STW} - X_{STNmax}}{X_{STNmax}}$$

gdzie:

ONT- opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (zł),

IN - dostarczona w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o nieodpowiednim parametrze,

CG - cena paliwa gazowego,

X_{sTNmax} - najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (K),

X_{STW} - rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia (K),

6.2.4 Przy przeliczaniu temperatury punktu rosy dla różnych ciśnień należy stosować tabele znajdujące się w Załączniku A do Polskiej Normy PN-C-04752.

6.3 Opłata za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego

6.3.1 Jeżeli ZUD na wejściu do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniego powiadomienia OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania niższej od minimalnej (HSN_{min}), określonej zgodnie z punktem 2.5.1 cz. I IRiESD „Ogólne warunki korzystania z systemu dystrybucyjnego”, OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (*ONC*), obliczana jako

$$ONC = IN * CG * (1 - HZW/HSN_{min}) * 2,$$

gdzie:

ONC - opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego wprowadzonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m^3),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z opisem pkt. 2.5.1 cz. I IRiESD (MJ/m^3)

IN - dostarczona w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

CG - cena paliwa gazowego.

6.3.2 Jeżeli ZUD na wejściu do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniego powiadomienia OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania wyższej aniżeli HSN_{mingr} , określonej zgodnie z punktem 2.5.3 cz. I IRiESD „Ogólne warunki korzystania z systemu dystrybucyjnego”, ale niższej niż HSN_{min} , określonej zgodnie z punktem 2.5.1, OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (*ONC*), obliczana jako

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 25/ 41

$$ONC = IN * CG * (1 - HZW/HSN_{min}),$$

gdzie:

ONC - opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego wprowadzonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min}- minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z opisem pkt. 2.5.1 cz. I IRiESD (MJ/m³)

IN - dostarczona w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

CG - cena paliwa gazowego.

- 6.3.3 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania zostanie przekazane OSD, który wyrazi na to zgodę i przyjmie paliwo gazowe do dystrybucji, za przyjętą ilość paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania OSD przysługuje 50% opłaty, o której mowa w pkt. 6.3.2.

6.4 Bonifikaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego oraz innych parametrów jakościowych

- 6.4.1 Jeżeli OSD na wyjściu z systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniego poinformowania ZUD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania niższej od minimalnej (*HSN_{min}*), określonej zgodnie z punktem 2.5.1 cz. I IRiESD, ZUD przysługuje od OSD bonifikata wyliczona według wzoru:

$$BNC = OUT * CG * \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{min}}\right) * 2$$

gdzie:

BNC - bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania w punkcie wyjścia (zł),

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego odebranego przez ZUD z systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt. 2.5.1 cz. I IRiESD (MJ/m³),

OUT - pobrana w umownym punkcie wyjścia z systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania ,

CG - cena paliwa gazowego.

- 6.4.2 Jeżeli OSD na wyjściu z systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniego powiadomienia ZUD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania wyższej aniżeli *HSN_{mingr}*, określonej zgodnie z punktem 2.5.3 cz. I IRiESD „Ogólne warunki korzystania z systemu dystrybucyjnego”, ale niższej niż *HSN_{min}* , określonej zgodnie z punktem 2.5.1, ZUD przysługuje od OSD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (*BNC*), obliczana jako

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 26/ 41

$$BNC = OUT * CG * \left(1 - \frac{HZW}{HSN_{min}}\right),$$

gdzie:

BNC - bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

HZW - ciepło spalania paliwa gazowego wprowadzonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSN_{min} - minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z opisem pkt. 2.5.1 cz. I IRiESD (MJ/m³)

OUT - pobrana w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

CG - cena paliwa gazowego.

6.4.3 Jeśli OSD powiadomi ZUD, a ZUD wyrazi zgodę na odebranie paliwa gazowego o nieodpowiednim ciepłe spalania, za przyjętą ilość paliwa gazowego o nieodpowiednim ciepłe spalania ZUD przysługuje 50% bonifikaty, o której mowa w pkt. 6.4.2.

6.4.4 Jeżeli OSD na wyjściu z systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające przynajmniej jednego z parametrów jakościowych określonych w pkt. 6.1, ZUD przysługuje od OSD bonifikata, za każdy z przekroczonych parametrów jakościowych określonych w pkt. 6.4, wyliczona według wzoru:

$$BNP = OUT * 2 * CG * \frac{X_{SJW} - X_{SJWmax}}{X_{SJNmax}}$$

gdzie:

BNP - bonifikata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wyjścia (zł),

OUT - pobrana w umownym punkcie wyjścia z systemu ilość paliwa gazowego o nieodpowiednich parametrach,

CG - cena paliwa gazowego ,

X_{sjNmax} - najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego,

X_{SJW} - rzeczywista wartość danego parametru jakościowego odebranego przez ZUD w punkcie wyjścia,

6.4.5 Jeżeli OSD na wyjściu z systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające parametrów jakościowych określonych w pkt. 6.4.4, ZUD przysługuje od OSD bonifikata wyliczona według wzoru:

$$BNT = OUT * 0,1 * CG * (X_{STW} - X_{STWmax}) / X_{STNmax}$$

gdzie:

BNT- opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (zł),

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 27/ 41

OUT - pobrana w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o nieodpowiednim parametrze,

CG - cena paliwa gazowego,

XsTNmax - najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (K),

XSTW - rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego odebranego przez ZUD w punkcie wyjścia (K),

- 6.4.6 W razie zastrzeżeń dotyczących jakości przesłanego paliwa gazowego ZUD lub OSD może zażądać wykonania badania jego jakości w niezależnym laboratorium badawczym, posiadającym akredytację jednostki certyfikującej uzyskana zgodnie z odrębnymi przepisami. W przypadku stwierdzenia zgodności jakości paliwa gazowego z parametrami określonymi w punktach powyżej, koszty tego badania pokrywa podmiot żądający jego przeprowadzenia ,w przeciwnym przypadku koszty badania pokrywa druga strona.
- 6.4.7 Strony zobowiązane są, w przypadku stwierdzenia możliwości przekazania paliwa gazowego o niedostatecznej jakości, do niezwłocznego powiadomienia drugiej strony o możliwości wystąpienia takiej sytuacji.

6.5 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie ciśnienia na punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego

- 6.5.1 W przypadku niedotrzymania minimalnego ciśnienia dostawy w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD, które spowoduje niedotrzymanie minimalnego ciśnienia w punktach wyjścia, OSD przysługuje od ZUD opłata z tego tytułu pokrywająca koszty OSD związane z utrzymaniem ruchu gazu w systemie.
- 6.5.2 W sytuacji niedotrzymania minimalnego ciśnienia dostawy w punkcie wejścia do systemu OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, po którego stronie wystąpiły okoliczności powodujące taką sytuację, ograniczenia w przyjmowaniu paliwa gazowego do dystrybucji punkcie wejścia oraz odbioru w punktach wyjścia do wartości umożliwiającej utrzymanie ciśnienia umownego.

6.6 Cena paliwa gazowego

- 6.6.1 Cena Paliwa Gazowego (CG) wykorzystywana na potrzeby rozliczeń OSD z ZUD ustalana jest na miesiąc bieżący na podstawie średniej ważonej ceny zakupów gazu ziemnego, po jakiej OSD kupił gaz ziemny, na potrzeby związane z transportem gazu ziemnego, w miesiącu gazowym (n-2). Jeżeli w miesiącu gazowym (n-2) nie nastąpił zakup gazu ziemnego , obowiązuje poprzednia CG.
- 6.6.2 Cena Paliwa Gazowego jest ustalana dla ilości wyrażonej w kWh. Jeśli cena sprzedaży gazu ziemnego określona w taryfie sprzedawcy byłaby ustalana dla ilości wyrażonych w m³, to przelicza się ją po cieple spalania, ustalonym w tej taryfie, a przypadku gdyby ciepło spalania nie było ustalone w taryfie - po średniomiesięcznym cieple spalania ustalonym przez OSD w punkcie, w którym gaz ten jest kupowany.

7 SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 28/ 41

7.1 Awarie i ich usuwanie

- 7.1.1 W przypadku wystąpienia awarii lub zakłócenia w przepływie paliwa gazowego, OSD ma obowiązek przystąpić niezwłocznie do ich usunięcia.
- 7.1.2 Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronach internetowych OSD.
- 7.1.3 Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe.
- 7.1.4 W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w działaniu systemu gazowego, mistrz energetyk oddziału gazowo-powietrznego lub mistrz energetyk zmianowy wydziału energetycznego informuje odpowiednie służby, które podejmują natychmiastowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mienia i osób oraz zapewnienia ciągłości dostaw.
- 7.1.5 Na obszarze systemu dystrybucyjnego objętym skutkami awarii lub działań związanych z ich usuwaniem OSD może wprowadzić ograniczenia w dystrybucji paliwa gazowego.
- 7.1.6 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez ZUD lub innych użytkowników systemu oraz innych awarii wynikających z winy ZUD lub innych użytkowników systemu.

7.2 Współdziałanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego

- 7.2.1 ZUD opracowuje procedury postępowania na wypadek wystąpienia zaburzeń w dostarczaniu paliw gazowych, a w szczególności nieprzewidzianego wzrostu zużycia paliwa gazowego przez Odbiorców, wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego, wystąpienia sytuacji awaryjnej w instalacji Odbiorcy lub dostawcy ZUD. Procedury oraz ich aktualizacje są przedkładane OSD niezwłocznie jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy dystrybucyjnej lub 14 dni od dnia dokonania aktualizacji procedury OSD jest zobowiązany utrzymywać zdolność urządzeń i sieci do realizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.
- 7.2.2 W przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez Odbiorców ZUD. ZUD podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności określone w procedurach postępowania, o których mowa pkt. 7.2.1. Ponadto ZUD zajmujący się obrotem paliw gazowych informuje niezwłocznie OSD o możliwości wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego na określonym obszarze Spółki Dystrybucyjnej, bezpieczeństwa osób lub zagrożenia wystąpienia znacznych strat materialnych.
- 7.2.3 Po podjęciu wszelkich działań umożliwiających zaspokojenie potrzeb swoich Odbiorców na paliwo gazowe ZUD zawiadamia OSD o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w pkt. 7.2.2 i podjętych działaniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 29/ 41

swoim Odbiorcom lub o braku możliwości zapewnienia tego bezpieczeństwa w terminie umożliwiającym podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostarczania paliwa gazowego Odbiorcom i prawidłowe funkcjonowanie systemu dystrybucyjnego.

- 7.2.4 Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w pkt. 7.2.3 lub w przypadku wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji lub sieci, powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje niezbędne działania mające na celu zapewnienie lub przywrócenie prawidłowego funkcjonowania tego systemu.

7.3 Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń

- 7.3.1 Zasady opracowywania planów ograniczeń oraz ich wprowadzania reguluje Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2007 r. nr 52 poz. 343.) Rozdział 6 „zasady postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie gazu ziemnego oraz konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych” (wraz z obowiązującymi rozporządzeniami wykonawczymi).
- 7.3.2 Uwzględniając znaczenie Odbiorców dla funkcjonowania gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane oraz konieczność ich ochrony przed ograniczeniami - ograniczeniami w poborze gazu ziemnego objęci są Odbiorcy spełniający łącznie następujące warunki:
- a) pobierający gaz ziemny w punkcie wyjścia z systemu gazowego, jeżeli suma mocy umownych określonych w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 albo ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.) dla tego punktu wyjścia wynosi co najmniej 417 m³/h;
 - b) którzy zostali ujęci w planach wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.
- 7.3.3 Plany wprowadzania ograniczeń określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru paliwa gazowego przez poszczególnych Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, dla poszczególnych stopni zasilania.
- 7.3.4 Plan wprowadzania ograniczeń określa maksymalne ilości godzinowe i dobowe dla poszczególnych Odbiorców objętych planem ograniczeń w stopniach od 2 do 10.
- 7.3.5 Ujęte w planach ograniczenia w poborze paliwa gazowego określa się w stopniach zasilania od 2 do 10, dla Odbiorców, w których pobierają oni paliwo gazowe.
- 7.3.6 Pierwszy stopień zasilania odpowiada maksymalnej godzinowej i dobowej ilości paliwa gazowego(mocy umownej), jaką może pobierać w danym punkcie wyjścia z systemu

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 30/ 41

dystrybucyjnego Odbiorca na podstawie umów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 3 ustawy Prawo Energetyczne.

- 7.3.7 Drugi stopień zasilania powinien odpowiadać średniemu godzinowemu i dobowemu poborowi paliwa gazowego realizowanemu przez Odbiorcę w danym punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego w okresie od 1 lipca roku poprzedzającego do 30 czerwca roku, w którym przygotowywany jest plan wprowadzania ograniczeń.
- 7.3.8 Dziesiąty stopień zasilania, powinien odpowiadać minimalnemu godzinowemu i dobowemu poborowi paliwa gazowego przez Odbiorcę w danym punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego niepowodującemu zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.
- 7.3.9 Stopnie zasilania od 3 do 9 zostaną określone jako wartości (odpowiednio godzinowe i dobowe) pośrednie zmniejszające się proporcjonalnie od 2 stopnia zasilania do 10 stopnia zasilania chyba, że istnieją technicznie uzasadnione przesłanki innego rozkładu zmienności stopni zasilania przy zachowaniu zasady stopniowej redukcji poboru paliwa gazowego pomiędzy 2 i 10 stopniem zasilania.
- 7.3.10 Odbiorcy oraz ZUD będący Odbiorcami przyłączeni do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, informują OSD do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości paliwa gazowego, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania.
- 7.3.11 ZUD jest zobowiązany do przekazania do OSD do 31 lipca informacji o Odbiorcach ZUD, podlegającym ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą, o której mowa w pkt 1 i przyłączanych do systemu dystrybucyjnego OSD.
- 7.3.12 Jeżeli Odbiorca podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego pobiera w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe m. in. w celu realizacji zadań nie objętych ograniczeniami w poborze lub dostarcza paliwo gazowe do Odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych, uwzględnia on w informacji, o której mowa w pkt. 7.3.10 ilości paliwa gazowego potrzebne dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań nie objętych ograniczeniami w poborze oraz ilości przekazywane Odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych.
- 7.3.13 OSD może dokonać weryfikacji informacji podanych przez Odbiorców, dotyczących minimalnych ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.
- 7.3.14 Czynności weryfikacyjne wykonują na zlecenie OSD autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez operatora.
- 7.3.15 Minimalne godzinowe i dobowe ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 31/ 41

technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu wprowadzania ograniczeń jako odpowiadające 10 stopniowi zasilania.

- 7.3.16 OSD sporządza plany wprowadzania ograniczeń na podstawie posiadanych przez niego danych, informacji uzyskanych od ZUD i Odbiorców.
- 7.3.17 Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD (o którym mowa w pkt. 7.3.11) oraz Odbiorców, o których mowa w pkt. 7.3.10 o ustalonej dla Odbiorców, w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania.
- 7.3.18 Maksymalne ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umowy dystrybucyjnej/umowy kompleksowej.
- 7.3.19 ZUD zobowiąże Odbiorców, o których mowa w pkt. 7.3.11 do dostosowania się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie, o której mowa w pkt 7.3.1.
- 7.3.20 Operator Systemu Dystrybucyjnego nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzjami Operatora Systemu Przesyłowego.

8 PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY

- 8.1.1 Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego. Odbiorca nie ponosi wobec OSD żadnych opłat związanych z przeprowadzaniem procesu zmiany sprzedawcy. Procedura zmiany sprzedawcy trwa nie dłużej niż trzy tygodnie od dnia złożenia powiadomienia o zmianie sprzedawcy, tj. PZD, przez Odbiorcę lub upoważnionego przez niego sprzedawcę do OSD.
- 8.1.2 Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego.
- 8.1.3 Odbiorca lub nowy sprzedawca działający z upoważnienia Odbiorcy wypowiada umowę sprzedaży dotychczasowemu sprzedawcy. Odbiorca lub nowy sprzedawca powiadamia dotychczasowego sprzedawcę i OSD o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej oraz o dniu rozpoczęcia przez nowego sprzedawcę sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. OSD informowany jest poprzez złożenie PZD.
- 8.1.4 Umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza paliwo gazowe Odbiorcy tych paliw w gospodarstwie domowym, ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie tego Odbiorcy dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 32/ 41

- 8.1.5 Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla Odbiorcy lub nowego sprzedawcy (na podstawie nowego PZD) następuje z rozpoczęciem nowej doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której nastąpiło rozwiązanie umowy (PZD) z dotychczasowym sprzedawcą.
- 8.1.6 Procedura zmiany sprzedawcy następuje poprzez złożenie PZD, dlatego też odpowiednio nowy sprzedawca musi mieć zawartą umowę dystrybucyjną z danym OSD i status ZUD. W przypadku gdy Odbiorca dokonujący zmiany sprzedawcy nie ma zawartej umowy dystrybucyjnej, po złożeniu kompletnego wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej przez Odbiorcę, OSD prześle projekt umowy dystrybucyjnej w terminie umożliwiającym zawarcie umowy dystrybucyjnej w terminie trzydziestu (30) dni.
- 8.1.7 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy kompleksowej, nowy sprzedawca składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Nowy sprzedawca powinien złożyć PZD najpóźniej na trzy (3) tygodnie przed dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie Odbiorcy o rozwiązaniu umowy sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę.
- 8.1.8 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy sprzedaży paliwa gazowego, Odbiorca składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca zapewnił skuteczne rozwiązanie umowy sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę.
- 8.1.9 PZD, o którym mowa w pkt. 8.1.7 i pkt. 8.1.8 dodatkowo powinno zawierać w szczególności:
- 8.1.9.1. dane ZUD,
 - 8.1.9.2. datę, w której ma nastąpić rozpoczęcie sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę i rozpocznie się świadczenie usługi dystrybucji na podstawie nowego PZD, przy czym data ta nie może przypadać wcześniej niż:
 - 8.1.9.2.1. trzy (3) tygodnie licząc od dnia złożenia PZD,
 - 8.1.9.2.2. przed rozwiązaniem umowy z dotychczasowym sprzedawcą.
 - 8.1.9.3. nadany przez OSD indywidualny numer układu pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia i dokładny adres punktu poboru paliwa gazowego.
- 8.1.10 PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 8.1.7 i pkt. 8.1.8:
- 8.1.10.1. OSD rozpatruje PZD z uwzględnieniem:
 - 8.1.10.1.1. obowiązujących przepisów prawa,
 - 8.1.10.1.2. spełnienia przez ZUD warunków, o których mowa w pkt. 6.3 – pkt. 6.4 cz. I IRiESD.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 33/ 41

- 8.1.11 Rozpatrywanie PZD o których mowa w pkt. 8.1.7 i 8.1.8 rozpatrywane jest zgodnie z postanowieniami pkt. 7.4 cz. I IRiESD, z zastrzeżeniem, że termin, o których mowa w pkt. 7.4.4 i 7.4.7 cz. I IRiESD wynoszą kolejno 5 oraz 7 dni.
- 8.1.12 OSD informuje nowego sprzedawcę o terminie rozpoczęcia realizacji PZD oraz dotychczasowego sprzedawcę o terminie zakończenia realizacji PZD.
- 8.1.13 Z dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę zamówiona moc umowna dla punktów wyjścia WR oraz grupa taryfowa, wg której OSD rozliczać będzie świadczenie usług dystrybucji dla punktów wyjścia WR i WS dla potrzeb nowego ZUD, nie ulegają zmianie. Zmiana wielkości mocy umownej jak i grupy taryfowej odbywa się zgodnie z zasadami zawartymi w taryfie, z uwzględnieniem historii zmian tych parametrów w danym punkcie wyjścia.
- 8.1.14 Z dniem rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji na podstawie PZD nowego sprzedawcy lub Odbiorcy, przepustowość punktu wyjścia wykorzystywana przez dotychczasowego sprzedawcę przysługuje odpowiednio nowemu sprzedawcy lub Odbiorcy (ZUD) OSD informuje, iż przydział przepustowości w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego, będącego jednocześnie punktem wejścia do systemu dystrybucyjnego następuje na zasadach określonych w IRiESP w zakresie procedury zmiany sprzedawcy.
- 8.1.15 OSD w ramach procedury zmiany sprzedawcy dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z Odbiorcą.
- 8.1.16 Odczytu, o którym mowa w pkt. 8.1.13, OSD dokonuje nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania PZD dotychczasowego sprzedawcy. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego.
- 8.1.17 Dane niezbędne do rozliczeń, o których mowa w pkt. 8.1.13 OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.
- 8.1.18 Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Odbiorca końcowy, odbierając paliwo gazowe w punkcie wyjścia typu WR, dokonuje zmiany sprzedawcy polegającej na zawarciu kolejnej umowy kompleksowej z kolejnym sprzedawcą i jednoczesnym zmniejszeniu mocy umownej u dotychczasowego sprzedawcy.

9 WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWYCH

9.1 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania ogólne.

9.1.1 Nadzór nad prawidłową pracą układów pomiarowych w systemie dystrybucyjnym pełni OSD, stosując wymogi określone w następujących przepisach prawa:

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 34/ 41

9.1.1.1. PN-EN 1359:2004: Gazomierze. Gazomierze miechowe,

9.1.1.2. PN-EN 1359:2004/A1:2006 Gazomierze. Gazomierze miechowe,

9.1.1.3. PN-EN 1861:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze turbinowe,

9.1.1.4. PN-EN 12480:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze rotorowe,

9.1.1.5. PN-EN 12405-1:2007/A1:2008 Gazomierze - Przeliczniki – Część 1: Przeliczanie objętości,

9.1.1.6. PN-EN 60079-0 Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem gazów - Część 0: Wymagania ogólne,

9.1.1.7. PN-C-04752 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu w sieci przesyłowej,

9.1.1.8. PN-C-04753 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu dostarczanego odbiorcom z sieci dystrybucyjnej,

9.1.1.9. ustawa z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.),

9.1.1.10. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać gazomierze i przeliczniki do gazomierzy, oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 18, poz. 115),

9.1.1.11. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29, z późn. zm.),

9.1.1.12. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. Nr 133, poz. 891).

9.1.1 Powyższe normy są stosowane, o ile są zgodne z przepisami prawa.

9.1.2 Określenia ilości paliwa gazowego transportowanego w ramach umowy dystrybucyjnej, OSD dokonuje na podstawie:

9.1.3.1. rzeczywistych danych pomiarowych uzyskanych z urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,

9.1.3.2. danych szacunkowych obliczonych zgodnie z algorytmami określonymi w normach wymienionych w pkt. 9.1.1. w przypadku awarii układów pomiarowo rozliczeniowych.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej (IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 35/ 41

9.1.3.3. danych szacunkowych obliczonych zgodnie z przyjętą przez OSD metodologią w przypadku punktów wyjścia WS, w których nie został zamontowany gazomierz z rejestracją i funkcją przechowywania w pamięci wielkości pomiarowych, o których mowa w pkt. 9.2. Szacowanie ilości paliwa gazowego dokonywane jest zgodnie z postanowieniami pkt. 1.4.

- 9.1.3 Urządzenia wchodzące w skład każdego układu pomiarowo rozliczeniowego muszą posiadać ważną cechę legalizacyjną i/lub zatwierdzenie typu oraz certyfikaty i dopuszczenia określone w przepisach prawa dla danego urządzenia.
- 9.1.4 Koszty związane z legalizacją urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych na punktach wejścia i wyjścia, do których OSD posiada tytuł prawny ponosi OSD. Koszty związane z legalizacją układów pomiarowo-rozliczeniowych, do których OSD nie posiada tytułu prawnego ponosi właściciel układu.
- 9.1.5 Dla podmiotów pobierających paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego wyposażenie określa OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.
- 9.1.6 Elementem układu pomiarowo-rozliczeniowego mogą być urządzenia do zdalnej transmisji danych pomiarowych do OSD. Wymagania dla tych urządzeń, sposób realizacji transmisji, rodzaj i zakres transmitowanych danych będzie każdorazowo określany przez OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.
- 9.1.7 Wszystkie elementy wchodzące w skład układu pomiarowo rozliczeniowego muszą być przystosowane do plombowania. OSD dokonuje oplombowania wyżej wymienionych elementów i urządzeń z wykorzystaniem jednorazowych plomb z unikalnymi numerami identyfikacyjnymi.
- 9.1.8 Zastosowanie do pomiarów rozliczeniowych gazomierzy i urządzeń pomiarowych nie objętych wymogami dokumentów wymienionymi w pkt.9.1.1, wymaga akceptacji OSD zawartej w umowie o przyłączenie.

9.2 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – rodzaje urządzeń pomiarowych.

9.2.1 Stosowane są różne konfiguracje układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wejścia i wyjścia. W skład układów pomiarowo-rozliczeniowych, zależnie od wymagań i przeznaczenia, wchodzi między innymi następujące urządzenia:

9.2.1.1. gazomierz – urządzenie pomiarowe do zliczania objętości przepływającego przez niego paliwa gazowego w warunkach rzeczywistego pomiaru,

9.2.1.2. przelicznik do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe służące do przeliczania zmierzonej przez gazomierz objętości paliwa gazowego w warunkach

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 36/ 41

pomiarowych na objętość paliwa gazowego w warunkach normalnych. W przelicznikach do gazomierzy stosuje się przeliczanie objętości typu PTZ lub GNG,

9.2.1.3. rejestrator do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe rejestrujące objętość przepływającego paliwa gazowego w warunkach pomiaru. Rejestratory mogą być stosowane przy ciśnieniach paliwa gazowego nie przekraczających 2,5 kPa i współpracować z gazomierzami wyposażonymi w nadajniki impulsów

9.2.1.4. przetworniki - urządzenia elektroniczne przetwarzające mierzoną wartość nieelektryczną na elektryczną,

9.2.1.5. chromatografy - urządzenia elektroniczne wykonujące analizę próbki paliwa gazowego metodą chromatograficzną, celem określenia parametrów jakościowych badanego paliwa gazowego,

9.2.1.6. gęstościomierze - urządzenia elektroniczne zainstalowane w punktach wejścia i wyjścia mierzące i wyliczające gęstość paliwa gazowego,

9.2.1.7. wilgotnościomierze - urządzenia elektroniczne mierzące i określające temperaturę punktu rosy wody w badanym paliwie gazowym dla określonych warunków ciśnienia i temperatury.

9.2.2 Przeliczniki i rejestratory do gazomierza służące do pomiarów ilości dystrybuowanego paliwa gazowego, pracują według czasu standardowego UTC+1 przez cały rok gazowy. OSD rozlicza ZUD zgodnie z czasem urzędowym.

9.3 Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania techniczne.

9.3.1 Rodzaj i typ urządzeń wchodzących w skład układu pomiarowo rozliczeniowego w danym punkcie wejścia lub wyjścia przyłączanym do systemu dystrybucyjnego zostanie określony przez OSD w warunkach przyłączenia do systemu dystrybucyjnego oraz umowie o przyłączenie.

9.3.2 Rozwiązania techniczne układów pomiarowo-rozliczeniowych są zależne od wielkości przepływu paliwa gazowego i ciśnienia w punkcie wejścia lub wyjścia:

9.3.2.1. punkty wyjścia typu WS będą wyposażone w gazomierze miechowe o wielkościach od G 1,6 do G 6 dla gazu E oraz od G 1,6 do G 16 dla gazów Lw, Ls, Ln.

9.3.2.2. punkty wyjścia typu WR zasilane ciśnieniem nie wyższym niż 5kPa, będą wyposażone w gazomierze miechowe o wielkościach od G10 do G65 wyposażone w nadajniki impulsów,

9.3.2.3. punkty wyjścia typu WR zasilane ciśnieniem wyższym niż 5kPa będą wyposażone w gazomierze rotorowe lub gazomierze turbinowe.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 37/ 41

9.4 Pomiary.

9.4.1 OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego.

9.4.2 Pomiary parametrów jakościowych dystrybuowanego paliwa gazowego wykonywane są na rzecz OSD przez OSW w wyznaczonych przez nich punktach systemu gazowego.

9.4.3 W punktach wyjścia do Odbiorców oraz punktach wejścia, na połączeniu z systemem OSW, w których OSD posiada tytuł prawny do układów pomiarowo-rozliczeniowych, OSD prowadzi, w zależności od wyposażenia danego układu, pomiary następujących wielkości i parametrów paliwa gazowego:

9.4.3.1. w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego w zakresie:

9.4.3.1.1. godzinowej ilości paliwa gazowego,

9.4.3.1.2. dobowej ilości paliwa gazowego,

9.4.3.1.3. miesięcznej ilości paliwa gazowego,

9.4.3.1.4. maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym,

9.4.3.1.5. minimalnego ciśnienia w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym. Jako minimalne ciśnienie w danym miesiącu przyjmuje się minimalne dobowe ciśnienie zarejestrowane w danym miesiącu gazowym.

9.4.3.2. w punktach wyjścia typu WR wyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy w zakresie:

9.4.3.2.1. godzinowej ilości paliwa gazowego, o ile istnieje taka techniczna możliwość,

9.4.3.2.2. dobowej ilości paliwa gazowego,

9.4.3.2.3. miesięcznej ilości paliwa gazowego,

9.4.3.2.4. maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym.

9.4.3.3. w punktach wyjścia typu WR nie wyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy, w zakresie miesięcznej ilości paliwa gazowego, przy czym jako moc wykonana w danym okresie rozliczeniowym przyjmuje się moc umowną.

9.4.3.4. w punktach wyjścia typu WS w zakresie ilości paliwa gazowego.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 38/ 41

9.4.4 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych może dokonywać częstszych odczytów układów pomiarowo-rozliczeniowych niż określono w pkt. 9.4.3 i taryfie, odpłatnie na podstawie taryfy lub odrębnej umowy zawartej z ZUD.

9.4.5 W przypadku przeciążenia lub uszkodzenia gazomierza w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub punkcie wyjścia, spowodowanego zwiększeniem przez ZUD lub Odbiorcę ZUD poboru paliwa gazowego powyżej górnej granicy zakresu pomiaru strumienia objętości, gazomierz powinien zostać poddany ponownej legalizacji. Wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem legalizacji ponownej, w szczególności: koszty transportu, legalizacji oraz ewentualnej naprawy, demontażu i montażu gazomierza i układu pomiarowo-rozliczeniowego, ponosi ZUD, po przedstawieniu przez OSD dokumentów potwierdzających poniesione koszty.

9.4.6 Jeżeli OSD nie przysługuje tytuł prawny do urządzeń pomiarowych zainstalowanych w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub wyjścia, OSW, Odbiorcą, któremu przysługuje tytuł prawny do urządzeń zainstalowanych w tym punkcie oraz ZUD zapewnią dostęp OSD do urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, wykonywanie pomiarowo wielkości określonych w pkt. 9.4.3 oraz przekazywanie do OSD danych pomiarowych.

9.5 Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej

9.5.1 OSD prowadzi odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego z częstotliwością określoną w taryfie lub umowie.

9.5.2 ZUD zobowiązany jest do:

9.5.2.1. przekazywania do OSD na bieżąco wszelkich zmian danych dotyczących Odbiorców paliwa gazowego,

9.5.2.2. weryfikacji i odbierania na bieżąco danych z odczytami OSD oraz informowania OSD o niezgodnościach w otrzymanych danych.

9.5.2.3. przekazywania do OSD odczytów uzyskanych od Odbiorców ZUD.

9.5.3 OSD zobowiązany jest do:

9.5.3.1. zachowania cykli odczytowych dla każdego punktu wyjścia zgodnie z taryfą lub umową,

9.5.3.2. niezwłocznego przekazywania danych odczytowych ZUD nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia następnego po wykonanym odczycie,

9.5.3.3. przekazywania ZUD, w terminie do 5 dni roboczych, danych związanych z montażem, demontażem, legalizacją urządzeń pomiarowych w punktach wyjścia,

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 39/ 41

9.5.3.4. oszacowania ilości pobranego paliwa gazowego w przypadku uszkodzenia układów pomiarowych w punkcie wyjścia,

9.5.3.5. przekazywania do ZUD oszacowań w punktach wyjścia typu WS najpóźniej do 7 dni roboczych od daty planowanego odczytu OSD lub zleconego przez ZUD odczytu na dzień rozwiązania umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z Odbiorcą, jeżeli nie było możliwości jego wykonania pomimo podjętych przez OSD prób.

9.5.4 Dla punktów wyjścia typu WR wyposażonych w gazomierz z przelicznikami lub rejestratorami OSD wykonuje jeden (1) odczyt na ostatni dzień miesiąca gazowego.

9.5.5 Dla punktów wyjścia typu WR wyposażonych w gazomierz bez przelicznika lub rejestratora do gazomierza, OSD wykonuje jeden (1) odczyt, nie później niż w ciągu 3 pierwszych dni roboczych miesiąca następnego po zakończeniu miesiąca gazowego o ile taryfa lub umowa nie przewidują inaczej.

9.5.6 OSD przekazuje ZUD odczyty wskazań układów pomiarowych wykonane poza ustalonym wyżej trybie, związane z:

9.5.6.1. wstrzymaniem dostarczania paliwa gazowego bez demontażu układu pomiarowego lub z demontażem/montażem/wymianą układu pomiarowego, albo rozwiązaniem umowy kompleksowej z Odbiorcą,

9.5.6.2. odczytami kontrolnymi, gdy ZUD zgłosił reklamację dotyczącą:

9.5.6.2.1. poprawności wskazania układu pomiarowego,

9.5.6.2.2. ilości zużycia paliwa gazowego,

9.5.6.2.3. poprawności działania układu pomiarowego.

9.5.7 Jeżeli dokonany przez OSD odczyt kontrolny zlecony przez ZUD w następstwie reklamacji potwierdzi prawidłowość reklamowanego odczytu lub poprawność działania układu pomiarowego, OSD przysługuje od ZUD zwrot kosztów wykonania odczytu kontrolnego

9.5.8 Koszty związane ze sprawdzeniem układu pomiarowego w następstwie stwierdzenia uszkodzenia zabezpieczeń układu pomiarowego pokryje Odbiorca według stawek określonych w taryfie lub umowie dystrybucyjnej, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności.

9.6 System telemetrii. Zdalny odczyt układów pomiarowo-rozliczeniowych i sposób przekazywania danych pomiarowo-rozliczeniowych.

9.6.1 Nowobudowane układy pomiarowo – rozliczeniowe w punktach WR powinny być wyposażone w system transmisji danych.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 40/ 41

9.6.2 W przypadku, gdy OSD nie posiada tytułu prawnego do układu pomiarowo rozliczeniowego zainstalowanego w punkcie wejścia lub wyjścia, właściciel tego układu jest zobowiązany, na wniosek OSD, do umożliwienia:

9.6.2.1. zainstalowania przez OSD w danym punkcie wejścia lub wyjścia własnych urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowo-rozliczeniowych określonych w pkt. 9.2.1, służących do transmisji danych pomiarowych do OSD,

9.6.2.2. bezpośredniego dostępu do urządzeń telemetrycznych zainstalowanych przez OSD, zgodnie z punktem 9.6.2.1. w danym punkcie wejścia lub wyjścia, celem ich konserwacji i naprawy.

9.6.3 ZUD lub Odbiorca posiadający tytuł prawny do układu pomiarowo rozliczeniowego wyposażonego w urządzenia do transmisji danych pomiarowych w punkcie wejścia lub wyjścia, na wniosek OSD, ma obowiązek uzgodnić z OSD zakres i zasady udostępniania urządzeń do transmisji danych pomiarowo-rozliczeniowych do systemu telemetrii OSD, określone we wniosku. W przypadku odmowy ZUD lub Odbiorcy udostępnienia urządzeń do transmisji danych w zakresie określonym we wniosku, OSD ma prawo zainstalować w tym punkcie własne urządzenia telemetryczne zgodnie z zapisem pkt. 9.6.2.

9.6.4 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek ZUD lub Odbiorcy, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny i na których rozliczenia dokonywane są tylko dla jednego ZUD i tylko dla jednego Odbiorcy.

9.6.5 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek OSW, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny w sposób określony w porozumieniu o współpracy.

9.6.6 OSD, OSW, ZUD i Odbiorca pokrywają we własnym zakresie koszty budowy i eksploatacji swoich systemów zdalnego odbioru danych pomiarowo rozliczeniowych z punktów wejścia lub wyjścia dla swoich potrzeb, chyba że umowa dystrybucyjna, porozumienie o współpracy lub umowa o przyłączenie stanowi inaczej.

9.6.7 W przypadku awarii urządzeń do transmisji danych w punkcie wejścia lub wyjścia, podmiot posiadający tytuł prawny do urządzeń transmisyjnych lub podmiot je eksploatujący, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania OSD o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.

9.7 Sprawdzenie prawidłowości działania Układów pomiarowych

9.7.1 Układ pomiarowy stanowiący własność OSD będzie poddawany regularnemu sprawdzaniu.

	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej(IRiESD) Część II: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi	
Indeks: IC-W5-2/2013	Instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Strona: 41/ 41

- 9.7.2 Na pisemne żądanie ZUD, OSD dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania Układu pomiarowego stanowiącego własność OSD, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.
- 9.7.3 ZUD ma prawo dokonać sprawdzenia Układu pomiarowego przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskany zgodnie z odrębnymi przepisami. OSD przekazuje Układy pomiarowe do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez ZUD.
- 9.7.4 Na pisemne żądania OSD, OSW lub podmiot dostarczający paliwo gazowe do danego fizycznego punktu wejścia dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania Układu pomiarowego służącego do określenia wartości ciepła spalania przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskać zgodnie z odrębnymi przepisami. Układ pomiarowy powinien zostać sprawdzony w terminie dwudziestu jeden (21) dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez OSD.
- 9.7.5 ZUD pokrywa koszty sprawdzania prawidłowości działania Układu pomiarowego, wykonanego na jego żądanie w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów urządzenia pomiarowego.
- 9.7.6 OSD pokrywa koszty sprawdzania prawidłowości działania Układu pomiarowego wykonanego na jego żądanie w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów urządzenia pomiarowego.
- 9.7.7 Odpowiednio Odbiorca lub ZUD, będący właścicielem Układu pomiarowego, pokrywa koszty jego sprawdzenia , w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.